

PTA ALGEMEEN DEEL
havo 4 en havo 5

Tweede Fase
2023-2024

De MR heeft instemming verleend voor dit PTA algemeen deel.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1. ALGEMEEN	3
1.1 Organisatie	4
1.2 Studiehouding	4
1.3 Begeleiding	4
1.4 Absentie	5
1.5 Vakwissel en overstap havo 4 en MBO	5
1.6 Regeling voor leerlingen met recht op meer tijd (bijvoorbeeld dyslexie)	5
1.7 Loopbaanoriëntatie- en begeleiding (LOB)	6
1.8.a Taalvaardigheid	6
1.8.b Rekenvaardigheid	6
2. PTA	7
2.1 Toetsing en herkansing	7
2.2 Regels voor toetsing en herkansing	7
2.3 Onregelmatigheden	9
2.4 Onvoldoende/NB bij LO, ckv en rekenen op overgangsrapport	9
2.5 Regeling voor dubblanten	9
2.6 Bevorderingsregel	10

VOORWOORD

Burgum, 1 oktober 2023

Beste leerling,

Welkom in de bovenbouw!

Een nieuw schooljaar is aangebroken. Je begint aan de laatste jaren van je schoolcarrière. Dit deel noemen we de “Tweede Fase”. Dat betekent een aantal veranderingen en veel nieuwe uitdagingen. Dat betekent ook dat je veel nieuwe mensen leert kennen, en dat je niet elke dag in dezelfde groep les hebt.

In dit document vind je de rechten en plichten rondom schoolzaken in de bovenbouw. Dit document wordt ook op de website gepubliceerd, waar je naast deze informatie, de informatiegids, het PTA havo 4 en havo 5 en het examenreglement kunt vinden.

In het PTA algemeen deel staan zaken die je als 18-jarige mag/kan regelen. Omdat je (waarschijnlijk) nog geen 18 jaar ben, moet je dit document aan je ouder(s)/verzorger(s) laten lezen.

Onderstaande personen worden genoemd in het algemeen deel, met hen kun je te maken krijgen.

● Teamleider HAVOtop	dhr. F. Boode	f.boode@havotop.nl
● Leerjaarcoördinator havo 5	dhr. R. Bontekoe	r.bontekoe@havotop.nl
● Leerjaarcoördinator havo 4	mevr. T. Sonnega	t.sonnega@havotop.nl
● Decaan havo	dhr. S. Jonker	s.jonker@havotop.nl
● Ondersteuningscoördinator	mevr. R. Kotterer	r.kotterer@havotop.nl

Wij wensen jou veel plezier en succes!

Met vriendelijke groet,

Mede namens het team van de HAVOtop,

dhr. F. Boode
teamleider

1. Algemeen

1.1 Organisatie

Je zit in de bovenbouw. Dat houdt in dat je in het gemeenschappelijke deel allemaal een aantal dezelfde vakken volgt. Daarnaast heb je een profiel gekozen: Cultuur & Maatschappij, Economie & Maatschappij, Natuur & Gezondheid of Natuur & Techniek. De vakken daarin zijn deels verplicht en deels keuzevakken.

Op de website www.havotop.nl vind je in grote lijnen de jaarplanner. Hierop staan de lesweken, toetsweken, herkansingsmomenten, etc. Het lesrooster kan per periode verschillend zijn. Sommige vakken heb je in elke periode en andere niet, ook het aantal uren per vak kan per periode verschillen. Dit heeft gevolgen voor je lesrooster. We gaan ervan uit dat je **maandag tot en met vrijdag van 08.00 - 16.00 uur** beschikbaar bent voor lessen en andere school gerelateerde activiteiten. Houd hier met het plannen van sport en baantjes rekening mee.

1.2 Studiehouding

Een goede studiehouding is erg belangrijk. Dat betekent dat het normaal is, dat je

- altijd het benodigde studiemateriaal bij je hebt;
- je weektaak gemaakt en geleerd hebt;
- een positieve bijdrage aan de les levert.

Het is dus niet alleen van belang om tijdens de lessen goed mee te doen, maar ook om thuis iedere dag je huiswerk te maken en de leerstof te herhalen.

Je maakt zelf een afspraak met je lesgevende docent wanneer je de lesstof te makkelijk ervaart. De docent zorgt voor verdiepende lesstof of komt met een passende oplossing. In geen geval verstoor je de les.

Je bent te allen tijde zelf verantwoordelijk voor ingeleverd werk. Je wordt dus geacht thuis een exemplaar te bewaren van alle opdrachten en verslagen.

Studie-uren

In je lesrooster heb je uren waarop je geen les hebt. Dit zijn studie-uren. De school biedt je diverse mogelijkheden om deze uren zinvol te gebruiken. Denk hierbij aan: het open leer centrum (olc), andere stilte- en studieruimtes en het afronden van opdrachten bij de vakken ckv, maatschappijleer en kunst.

1.3 Begeleiding

Je wordt begeleid door je mentor. Je mentor is er voor jou als leerling. Je kunt bij hem/haar terecht voor een gesprek over:

- je studieresultaten;
- je studieproces: informatie over planning, aanpak en zelfstandig werken;
- advies over herkansingen;
- vragen over de organisatie van de Tweede Fase;
- je persoonlijk welbevinden;
- je verwachtingen aangaande studie en toekomst.

Als je mentor een afspraak met je gemaakt heeft en de afspraak kan niet doorgaan, dan meld je dat bij je mentor. Ook kan je zelf het initiatief nemen tot een mentorgesprek. De mentor houdt regelmatig contact met jou. Hij/zij onderhoudt ook het contact met thuis.

Dat kan zijn om te praten over je welbevinden, studieresultaten, maar ook over eventuele absentie. Je ouder(s)/verzorger(s) kunnen een gesprek met de mentor aanvragen op school, maar hij/zij kan hen ook uitnodigen voor een gesprek op school.

De mentor is altijd het eerste aanspreekpunt voor jou en voor je ouder(s)/verzorger(s). Hij/zij houdt je cijfers in de gaten en noteert relevante informatie over jou in het leerlingvolgsysteem.

Je mentor kan indien nodig contact opnemen met de ondersteuningscoördinator bovenbouw, mevrouw Kotterer, en informeert dan hierover je leerjaarcoördinator.
Bij de decaan kun je terecht op afspraak voor advies over vervolgstudies e.d. De decaan is bereikbaar via de mail.

Mochten er bijzondere omstandigheden zijn die door de mentor niet opgelost kunnen worden, dan kun jij en/of je ouders contact opnemen met de teamleider.

Voor vakinhoudelijke begeleiding kun je terecht bij je vakdocenten.

1.4 Absentie

Als je ziek bent, dienen je ouders dat 's ochtends vóór 08.00 uur te melden via 0511 – 705700. Als je op school ziek wordt en naar huis wilt gaan, dien je je af te melden bij de conciërge dhr. P. Boek. Vrij vragen voor huisartsbezoek, tandartsbezoek, etc. kan ook bij de conciërge door middel van een briefje van thuis mee te nemen.

Vrij vragen voor extra vakantieverlof en/of verlof wegens bijzondere omstandigheden dient **vooraf** door je ouder(s)/verzorger(s) te gebeuren bij de teamleider. Extra vakantieverlof moet minimaal zeven weken van tevoren aangevraagd worden via het formulier 'aanvraag voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek' dat te vinden is op de website onder de button ouderplein, regelingen.

Als je meerderjarig bent, gaan we er vanuit dat je deze handelingen zelf verricht, je moet hiervoor het formulier 'meerderjarig' inleveren bij de administratie.

1.5 Vakwissel en overstap havo 4 en mbo

Soms kom je er gedurende de eerste periode achter dat je het verkeerde vak gekozen hebt. Dan is er een beperkte mogelijkheid in havo 4 om van vak te wisselen. Je kan tot de eerste toetsweek aangeven dat je van vak wilt wisselen. Een eventuele vakwissel bespreek je eerst met je ouder(s)/verzorger(s), mentor, de vakdocent en de decaan. Daarna richt je een schriftelijk verzoek aan de decaan, ondertekend door één van je ouder(s)/ verzorger(s), waarin je duidelijk aangeeft waarom je van vak wilt veranderen en dat je op de hoogte bent van de eventuele consequenties. Het is aan de teamleider of de vakwissel mogelijk is. Hierbij wordt onder andere rekening gehouden met de groeps grootte, roostertechnische mogelijkheden en de omvang van de in te halen lesstof. Na de eerste lesweek van periode 2 is een vakwissel of overstap niet meer mogelijk.

Als je in havo 4 wilt overstappen naar het mbo, dien je zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de decaan, dhr. S. Jonker. Alle toetsen van periode 1 dienen altijd te worden gemaakt, ook als je hebt aangegeven van vak te willen wisselen of een extra vak wilt laten vallen.

1.6 Regeling voor leerlingen met recht op meer tijd (bijvoorbeeld bij dyslexie)

Leerlingen, die officieel door een daartoe bevoegde instantie dyslectisch verklaard zijn, hebben recht op meer tijd. Leerlingen met een andere beperking, bijvoorbeeld ASS, kunnen aanspraak maken op een meer tijd verklaring. In overleg met de dyslexiecoach en ondersteuningscoördinator kunnen indien nodig tevens andere hulpmiddelen worden ingezet.

Rechten voor leerlingen met dyslexie:

- Meer tijd per toets (20% extra tijd, dus bijv. 10 minuten per toets van 45 minuten of 20 minuten voor een toets van 90 minuten);
- Aangepaste luistertoetsen (dyslexieversie);
- In overleg met de docent kan de literatuurlijst worden aangepast.

In overleg met de mentor meldt de leerling zich zo spoedig mogelijk bij de ondersteuningscoördinator met een kopie van een officiële verklaring van een ter zake deskundige.

1.7 Loopbaanoriëntatie- en begeleiding (LOB)

De HAVOtop levert in brede zin een bijdrage aan de ontwikkeling van onze leerlingen. We houden rekening met de huidige tijd en maatschappij waarin jongeren leven. Dit vertaalt zich onder andere naar een actief beleid op het gebied van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). LOB heeft tot doel zicht te krijgen op je eigen keuzeprocessen. We brengen samen met jou je interesses, kwaliteiten, competenties en keuzestrategieën in kaart.

Decanaat

De begeleiding op het gebied van LOB wordt in de eerste lijn uitgevoerd door de decaan. Naast de decaan spelen ook de mentoren, vakdocenten en andere medewerkers van school een rol in de LOB-ontwikkeling. De decaan organiseert onder andere voorlichtingen en LOB-activiteiten voor havo 4 en havo 5. Hij geeft informatie en verzorgt individuele coaching bij de profielkeuze en/of studie- en beroepskeuze.

1.8.a Taalvaardigheid

Als onderdeel van het eindexamen dienen alle leerlingen een taaltoets af te leggen. De taalvaardigheid wordt uiteindelijk beoordeeld in het eindexamen bij het vak Nederlands. Daarom starten we in havo 4 reeds met een programma om de leerlingen op het vereiste taalniveau te brengen.

Alle leerlingen doen in de onderbouw en in havo 4 een diagnostische toets.

1.8.b Rekenvaardigheid

Alle leerlingen volgen in havo 4 één uur in de week rekenen. Leerlingen die een CM- profiel hebben gekozen zonder wiskunde of leerlingen met wiskunde als extra vak moeten aan het eind van havo 4 verplicht deelnemen aan de rekentoets. Het eindresultaat telt echter niet mee voor de overgang naar havo 5 en in de slaag-zakregeling van het eindexamen.

2. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het PTA bestaat uit twee delen: het algemene deel en het vakspecifieke deel. Het laatste geeft een overzicht per vak van het aantal toetsen, de soort toetsen, praktische opdrachten, verslagen, practica en de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij de toetsen. Hierbij staan de wegingspercentages vermeld. Dat wil zeggen hoe zwaar iets meetelt voor de overgang en of het cijfer deel uitmaakt van het schoolexamen. Het PTA voor havo 4 en 5 is terug te vinden op de website onder informatieplein, PTA en reglementen.

Naast de gewone toetsen kunnen methodetoetsen gegeven worden. Als je ziek bent geweest bij een methodetoets, moet je de methodetoets inhalen. Daarvoor maak je zelf een afspraak met je vakdocent.

Voor elk vak krijg je aan het begin van de periode een planning voor die periode. Hierin staat hoe de stof verdeeld is en de data voor inleveropdrachten, practica en eventuele voortgangstoetsen.

2.1 Toetsing en herkansing

Je hebt per leerjaar 4 toetsweken, aan het eind van elke periode. Je hebt recht op 1 herkansing per periode. Je mag zelf weten welke toets je wilt herkansen uit deze periode. In het vakspecifieke deel kun je lezen welke toetsen per periode herkansbaar zijn. Sommige toetsen kun je niet herkansen, bijvoorbeeld een practicumtoets en enkele methodetoetsen. Ook Praktische Opdrachten (PO's) zijn niet herkansbaar, net zoals ingehaalde toetsen.

De gemiste toetsen worden ingehaald in het Centraal Inhaal Moment (CIM).

In de jaarplanning kun je lezen wanneer de herkansingen zijn. Je meldt je aan voor een herkansing via een Google-formulier dat je via je schoolmail ontvangt van de heer Bontekoe. Via de mail hoor je ook wanneer en tot welk tijdstip je je kunt aanmelden voor de herkansing. Er gelden hier vier belangrijke aspecten:

- Te late aanmeldingen worden niet in behandeling genomen;
- Als je je hebt aangemeld voor de herkansing, ben je verplicht de toets te maken;
- Als je niet aanwezig bent op het moment van herkansing, vervalt de herkansing voor die periode;
- Bij een herkansing geldt het hoogste cijfer.

2.2 Regels voor toetsing, centraal inhaalmoment en herkansing

In havo 4 geldt:

- Een toets duurt in principe 1 lesuur tenzij anders in het overgangsdossier wordt vermeld;
- In elke periode mag één toets worden vervangen door een PO.

In havo 5 geldt:

- Een toets duurt in principe 2 lessen tenzij anders in het PTA wordt vermeld.

Er worden geen andere becijferde toetsen afgenomen dan die genoemd in het overgangsdossier en/of PTA.

De vakken biologie, natuurkunde en scheikunde mogen hun practicumcijfer verdelen over meerdere afnamemomenten.

Als je een PO niet tijdig inlevert, wordt de leerling verplicht op school verwacht om de opdracht af te ronden.

Leerlingen die van een erkende deskundige een meertijdsverklaring hebben gekregen, krijgen 20% extra toetstijd: een 45-minuten toets wordt verlengd tot 55 minuten en een 90-minuten toets tot 110 minuten.

In het lokaal neem je een pen, potlood, evt. rekenmachine e.d. mee.

Het is niet toegestaan een etui, tas, mobieltje, I-pod, smartwatch of een andere geluids- of gegevensdrager mee te nemen in het lokaal, dit doe je van tevoren in je kluisje. Je tas en je etui doe je ook in je kluis. Het in bezit hebben van dit materiaal bij een toets wordt gezien als fraude, waardoor de gemaakte toets ongeldig wordt verklaard. Voor de sanctie op onregelmatigheden zijn er verschillende mogelijkheden, deze staan vermeld in het examenreglement.

Als je te laat komt voor een **schriftelijke toets (T)** mag je uiterlijk tot een half uur na aanvang nog toegelaten worden. De tijd die je te laat komt, wordt **NIET** bijgeteld. Als je meer dan een half uur te laat komt, word je niet meer toegelaten. In dat geval wordt de **herkansingsregeling** (zie blz. 14) van toepassing en vervalt je recht op herkansing van een andere toets in deze periode.

Als je te laat komt bij een **mondelijke (MO)** toets of een **luistertoets** word je niet meer toegelaten. In dat geval is de **herkansingsregeling** van toepassing en vervalt je recht op herkansing van een andere toets in deze periode.

Voortijdig vertrek

Bij toetsen van 60 minuten of minder vertrek je niet voortijdig.

Bij toetsen van meer dan 60 minuten mag

- je de eerste 60 minuten het lokaal niet verlaten,
- je voortijdig vertrekken tot 30 minuten voor het einde.

De toezichthouder deelt een half uur voor het einde van de zitting mee:

“Jullie hebben nog 30 minuten, het is hierna niet meer toegestaan het lokaal te verlaten. Wie wil, kan nu vertrekken.”

Centraal inhaalmoment (CIM)

Heb je een toets gemist dan wordt deze ingehaald tijdens het centraal inhaalmoment.

Ingehaalde toetsen kunnen niet herkanst worden. Dus ben je ziek geweest of heb je om een andere reden de toets gemist dan vervalt de mogelijkheid om deze toets te kunnen herkansen.

Bij ziekte dienen je ouders dit ruim van tevoren, **maar uiterlijk één uur voor aanvang van de toets telefonisch** te melden bij de conciërge/administratie.

Als je meerderjarig bent, dan moet je jezelf **ook uiterlijk één uur voor aanvang van de toets telefonisch** ziek melden.

Als je bij ziekte **niet vooraf** door je ouders (of als je meerderjarig bent, door jezelf) ziek gemeld bent, wordt je afwezigheid als ongeoorloofd beschouwd. In dat geval wordt de **herkansingsregeling** (blz. 14) van toepassing en vervalt je recht op herkansing van een andere toets in deze periode.

Bij afwezigheid wegens andere omstandigheden (zoals bruiloft, begrafenis e.d.), moet in alle gevallen **vooraf** door je ouders (zodra de afwezigheid bekend is) contact worden opgenomen met je teamleider.

Als je meerderjarig bent, dan moet je zelf **vooraf** (zodra de afwezigheid bekend is) contact opnemen met je teamleider.

Bij een vak wissel moet je de voor het nieuwe vak gemiste toetsen inhalen. Daarvoor is **geen herkansing** mogelijk.

Herkansingsregeling

In de Tweede Fase heb je het recht om toetsen te herkansen. Per periode mag je één vak (toets) herkansen. De herkansingen zijn op een centraal moment. Toetsen die je hebt ingehaald, kun je niet herkansen.

Aanmelden herkansingen

Je krijgt een mail met gegevens over wanneer en hoe je je kunt aanmelden.

Na de aanmelding ontvang je hiervan een bevestiging.

Meld je je te laat aan, dan vervalt je recht op de herkansing voor de betreffende periode.

Herkansingen gelden alleen voor onderdelen die in het overgangsdossier en PTA in de kolom “Afsluiting” zijn aangegeven met de letter **T** (Toets) en herkansbaar zijn.

Bij elke herkansing geldt het hoogste cijfer.

Als je te laat komt voor een herkansing mag je uiterlijk tot een half uur na aanvang nog toegelaten worden. De tijd die je te laat komt, wordt **NIET** bijgeteld. Als je meer dan een half uur te laat komt, word je niet meer toegelaten en vervalt als regel het recht op herkansing.

Let op: ben je op het moment van een herkansing ziek of afwezig, dan vervalt als regel het recht op herkansing.

De directie kan bepalen dat, binnen het kader van het Examenreglement, het recht op herkansing vervalt.

2.3 Onregelmatigheden

Toetsen kunnen deel uitmaken van het schoolexamen. Bij de schoolexamens gelden dezelfde regels als bij het centraal examen, vandaar dat de regeling ten aanzien van onregelmatigheden hier opgenomen is.

“Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, kan de schoolleiding maatregelen nemen. Het is ter beoordeling van de school of er sprake is van een onregelmatigheid en of er maatregelen moeten worden genomen. Bij de constatering van een onregelmatigheid treedt artikel 6 van het Examenreglement HAVOTop in werking”.

Bij onregelmatigheden denken aan:

- plagiaat: dit is ongeoorloofde overname van tekst en/of beeld van een ander zoals verwoord in de schriftelijke instructies en/of opdrachtformulering van het betreffende vak;
- zonder geldige reden te laat komen of niet verschijnen bij een schriftelijke toets, een mondelinge toets, een luistertoets of niet verschijnen bij vergelijkbare verplichtingen betrekking hebbende op een in het PTA genoemde wijze van beoordeling;
- het ongeoorloofd gebruiken van een grafische rekenmachine bij toetsen;
- spieken: dit is het ongeoorloofd gebruikmaken van de kennis en de kunde van een ander bij toetsen, en/of het gebruik maken van ongeoorloofd materiaal, zoals spiekbriefjes, mobieltjes, boeken e.d.;
- te laat of niet inleveren van (praktische) opdrachten of de verplichtingen van een handlingsdeel of het niet inleveren via de aangegeven manier (bijvoorbeeld het aanleveren op een ander mailadres zonder geldige reden of goedkeuring van de docent hiervoor);
- spijbelen: ongeoorloofd afwezig zijn.

2.4 Onvoldoende/naar behoren bij lo, ckv en rekenen op overgangsrapport

Een onvoldoende (O) bij de vakken lo, ckv en rekenen blokkeert de overgang naar het volgende leerjaar (zie slaag-zakregeling).

2.5 Regeling voor doublanten

Leerlingen die niet bevorderd worden naar het volgende leerjaar en ervoor kiezen het leerjaar over te doen, dienen het gehele programma nogmaals te volgen.

Doublanten kunnen voor een vak dat volledig afgesloten is met een 6 of hoger vrijstelling vragen bij de examensecretaris. Voor havo 4 is dit godsdienst/levensbeschouwing en maatschappijleer. Als je gebruik wilt maken van deze vrijstelling dien je binnen 2 weken na de publicatie van dit document contact op te nemen met de examensecretaris. In een gesprek met hem of haar stel je een plan op hoe je de vrijgekomen studielasturen gaat invullen. Ook je ouders moeten hiervoor tekenen. Als aan deze voorwaarden niet voldaan wordt, wordt geen vrijstelling verleend.

2.6 Bevorderingsregeling

De bevordering vindt plaats op basis van eindcijfers, eindigend op twee cijfers na de komma, afgerond op een heel cijfer.

Ter illustratie: 6,57 wordt afgerond op een 7; 6,48 wordt afgerond op een 6.

Bij de bevordering tellen de afzonderlijke resultaten die behaald zijn in dat schooljaar van de combinatiecijfer vakken maatschappijleer, godsdienst/levensbeschouwing en ckv niet mee in de bevorderingsregeling. De op hele cijfers afgeronde eindcijfers van deze vakken (behaald in dat schooljaar) worden gecombineerd tot één combinatiecijfer. Dit combinatiecijfer telt mee als één vak in de bevordering.

Voor havo 4 zijn dit de vakken: godsdienst/levensbeschouwing, ckv en maatschappijleer.

Voor havo 5 komt daar het profielwerkstuk (PWS) nog bij.

Bevordering vindt plaats:

Bij één van de volgende combinaties van cijfers:

A	Alle cijfers op de lijst zijn voldoende.	
B	1×5	De overige cijfers bedragen 6 of meer
C	1×4 Nederlands, Engels en wiskunde uitgezonderd.	Twee compensatiepunten ¹
D	2×5 Nederlands, Engels en wiskunde hoogstens één 5.	Twee compensatiepunten
E	1×5 en 1×4 Nederlands, Engels en wiskunde hoogstens één 5.	Drie compensatiepunten

en als zowel lo, ckv en rekenen voldoende is afgesloten. In alle andere gevallen vindt geen bevordering plaats.

¹ Een 7 geeft 1 compensatiepunt, een 8 geeft 2 compensatiepunten, etc.